SANTUTXU

Ezagutu SANTUTXU oinez

BILBAO IZAN – Ekaina 2026

Bilbao

izan BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio

SANTUTXU

SANTUTXU

Jatorria eta kokapena

XX. mendearen hasierara arte Begoñako elizateko landa-eremua zen. Txakolina ekoizten eta saltzen zuten baserri, baratze, mahasti eta tabernek osatzen zuten urbanismo sakabanatua zuen. Nolabaiteko industria-egitura ere bazuen, hala nola: Dourte organo-fabrika, tabako-fabrika edo meategiak, eta eraikin erlijioso ugari, Santa Klara komentua edo Aita Karmeldarrena, besteak beste.

Auzoaren izena inguruan dagoen ermita edo santutxo edo guruztoki zahar batetik datorrela dirudi. Teoriarik ezagunenak 1737an Paulako San Frantzisko ermita sortu izanarekin lotzen du.

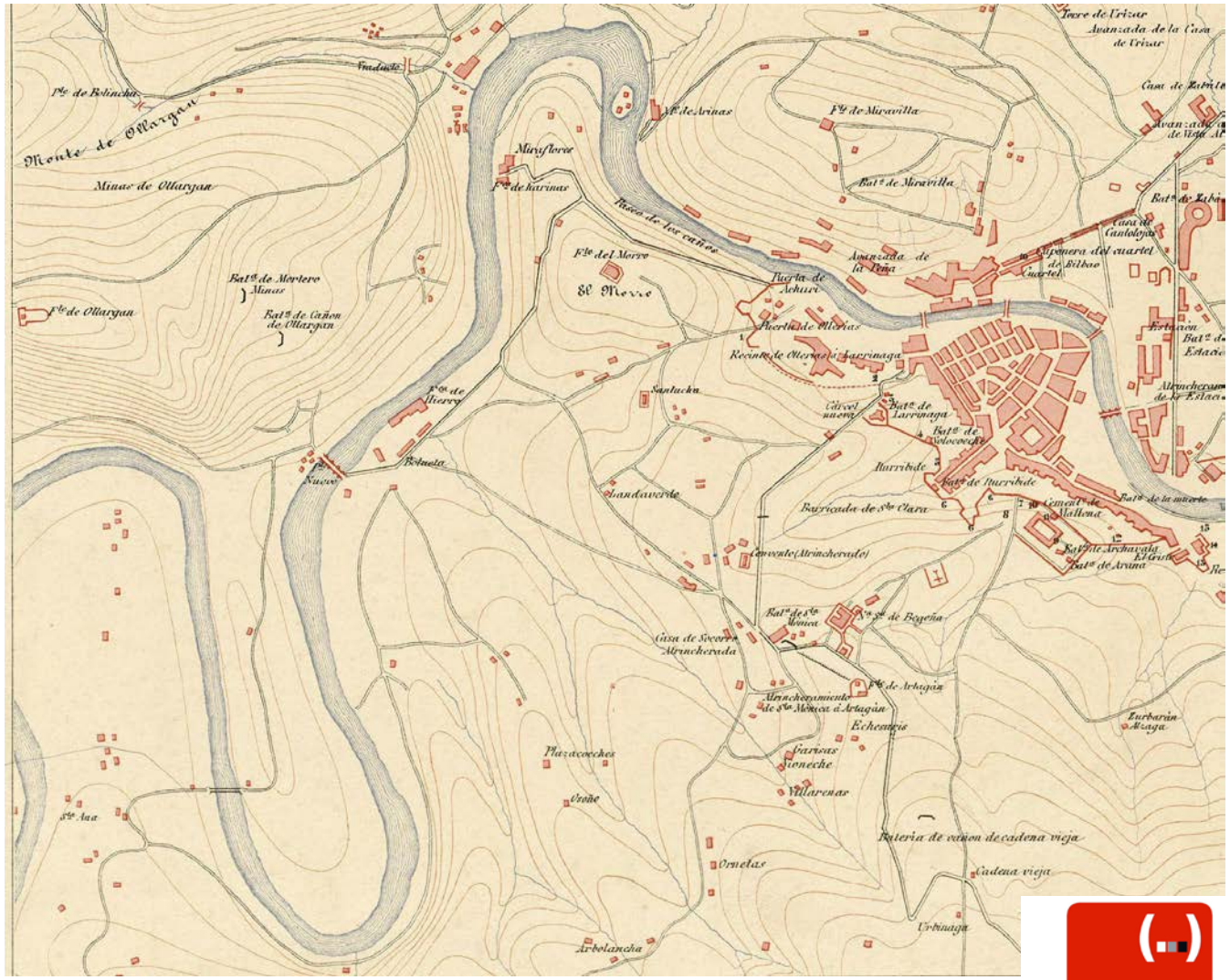

Bilbao

izan BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio

SANTUTXU

Hiri-garapena XX. mendean

1925ean Begoña Bilbora anexionatu zenean, Santutxu Bilboko udalerriaren parte bihurtu zen, eta horrek auzoaren plangintza eta urbanizazioa erraztu zuen. 1930eko eta 1940ko hamarkadetan hazkundea nahiko motela izan zen Gerra Zibilaren ondorioengatik eta gerraosteko zailtasun ekonomikoengatik. Hala ere, berrogeita hamarreko hamarkadatik aurrera eraldaketa sakona hasi zen. Garai bateko baserrien eta nekazaritza-lurren ordez, garaiera handiko etxebizitza-blokeak eraiki ziren. Lehentasuna azkar eraikitzea eta ahalik eta familia gehienei etxebizitza ematea zen, eta, beraz, hirigintza oso trinkoa izan zen, eraikin altuak eta espazio libre gutxi.

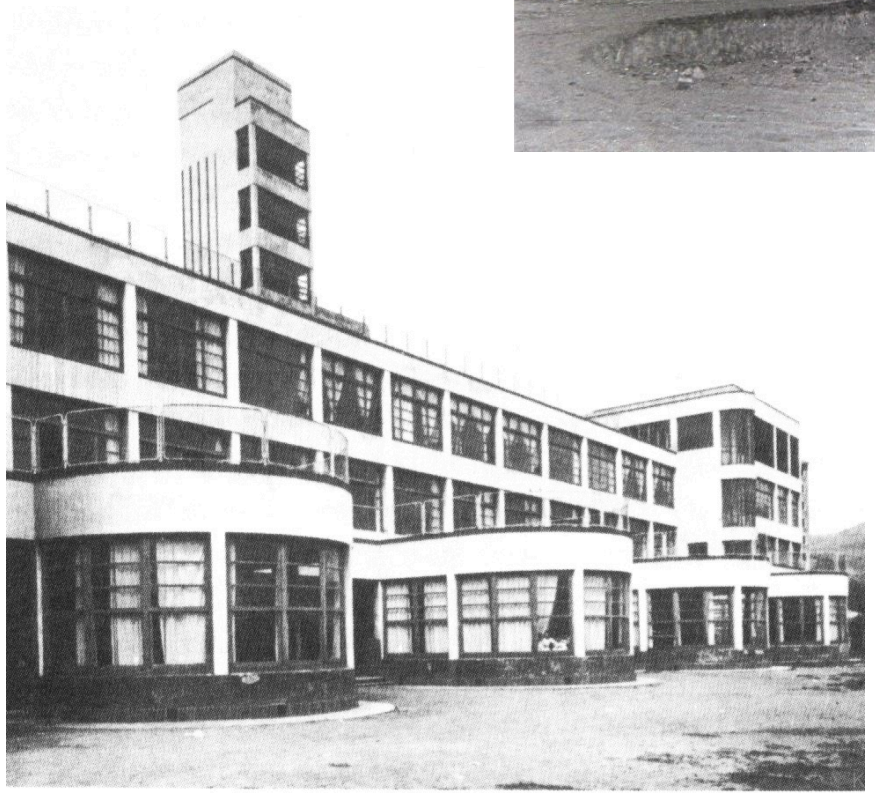

SANTUTXU

Santutxu gaur egun

Gaur egun, Santutxu Bilboko auzo jendetsu eta dinamikoenetako bat da. XX. mendearen bigarren erdialdean hedapen handia izan ondoren, auzo nortasun sendoa eta gizarte bizitza bizia ezaugarri dituen bizitegi eta merkataritza gune garrantzitsu gisa finkatu da.

Komunikazioen hobekuntzak, bereziki 1997an Metro Bilbaoren Santutxuko eta Basarrateko geltokiak inauguratu zirenetik, hiriaren gainerakoarekin integratzen lagundu du. Gainera, hiria birgaitzeko eta espazio publikoak berritzeko jarduketek biztanleen bizi-kalitatea hobetzen lagundu dute. Karmelo plaza bezalako leku enblematikoek auzoaren eguneroko bizitzarako elkargune eta erreferentzia izaten jarraitzen dute.

Bilbao

izan BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio

Bizitza eta bertakoak

SANTUTXU

Ategorri

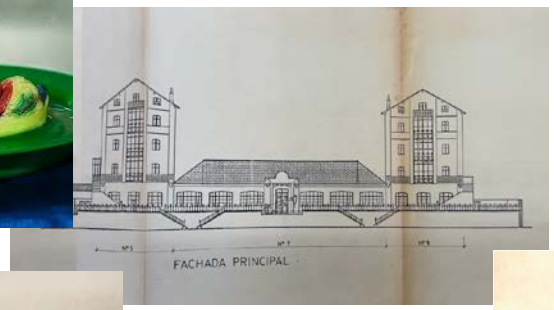

Landera Etxeak

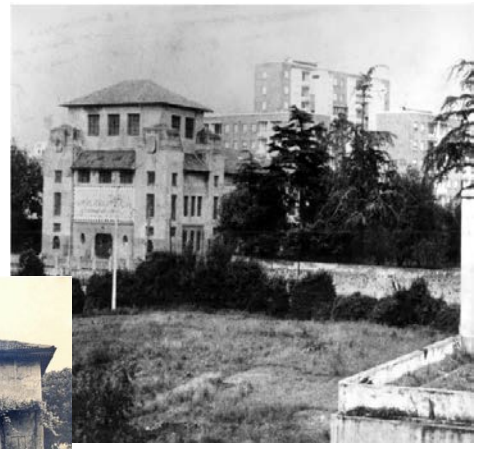

"Garabia"

"Jauregi sorgindua"

Tabako fabrika

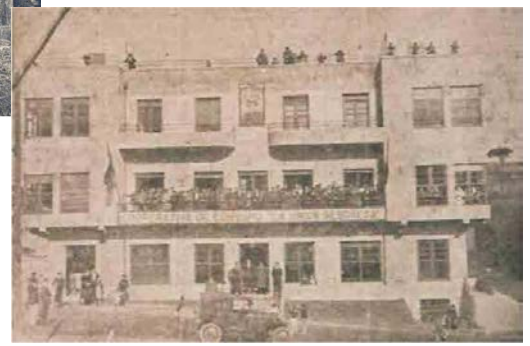

Ahatetxoak

Dourte Organoak

San Francisquito

Bilbao

izan BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio

SANTUTXU

BIBLIOGRAFIA

Bilbao

izan
BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio

- AGIRREAZKUENAGA, Joseba (dir.) (2003), *Bilbao desde sus alcaldes: Diccionario biográfico de los alcaldes de Bilbao y gestión municipal, en tiempos de revolución democrática y social, 1902-1937*, Bilbao, Ayuntamiento de Bilbao.
- AMANN EGIDAZU, Luis – ALONSO DE MIGUEL, Román. *Nire Bilbao Maitea – Mi Bilbao Querido – My Dearest Bilbao*. Bilbao. Bizkaiko Foru Aldundia Kultura Saila – Diputación Foral de Bizkaia Departamento de Cultura, Bilbao. Udala Kultura eta Turismo Saila – Ayuntamiento Área de Cultura y Turismo. Santurtzi. Argitaratzailea – Editorial.1992.
- ARBAIZA ÁLVAREZ, Joseba Koldobika. *Estudio de la transformación del paisaje de Santutxu: de Mahats-herri al denso urbanismo actual.* Euskal Herriko Unibertsitatea/Universidad del País Vasco Geografia, Aurrehistoria eta Arkeologia Departamentua/ Departamento de Geografía, Prehistoria y Arqueología. 2009
- AZPIRI, Ana. Urbanismo en Bilbao 1900-1930. Vitoria-Gasteiz: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 2000.
- EUSKAL ARKEOLOGIA, ETNOGRAFIA ETA KONDAIRA MUSEOA/MUSEO ARQUEOLÓGICO, ETNOGRÁFICO E HISTÓRICO VASCO (2005): *Begoña 1900 Errepublika eta Santutegia/República y Santuario*. Euskal Arkeologia, Etnografia eta Kondaira Museoa/Museo Arqueológico, Etnográfico e Histórico Vasco. Bilbao.
- GARCÍA DE LA TORRE, Francisco Javier. – GARCÍA DE LA TORRE, Bernardo Iñigo. *Bilbao arquitectura architecture.* Bilbao. García de la Torre Arquitectos. 2009.
- GONZÁLEZ OLIVER, Javier. *Calles y rincones de Bilbao*. Ayuntamiento de Bilbao, 2007.
- PEREDA GARCÍA, Iñaki. *Paseos por los barrios de Bilbao. La antigua Anteiglesia de Begoña.* Área de Cultura y Educación del Ayuntamiento de Bilbao, 2011.
- PÉREZ PÉREZ, J.A. (Ed). *Bilbao y sus barrios: una mirada desde la historia (volumen 2 y 4).* Área de Cultura y Educación del Ayuntamiento de Bilbao, 2007.
- SAENZ DE GORBEA, Xabier. *Bilbao, recorridos de arte público. Arte público en Bilbao 7, Campo Volantín.* Diputación Foral de Bizkaia, 2006.
- VIAR, Javier, *Bilbao en el arte* (I, II y III), Bilbao Bizkaia Kutxa, Bilbao, 2000.

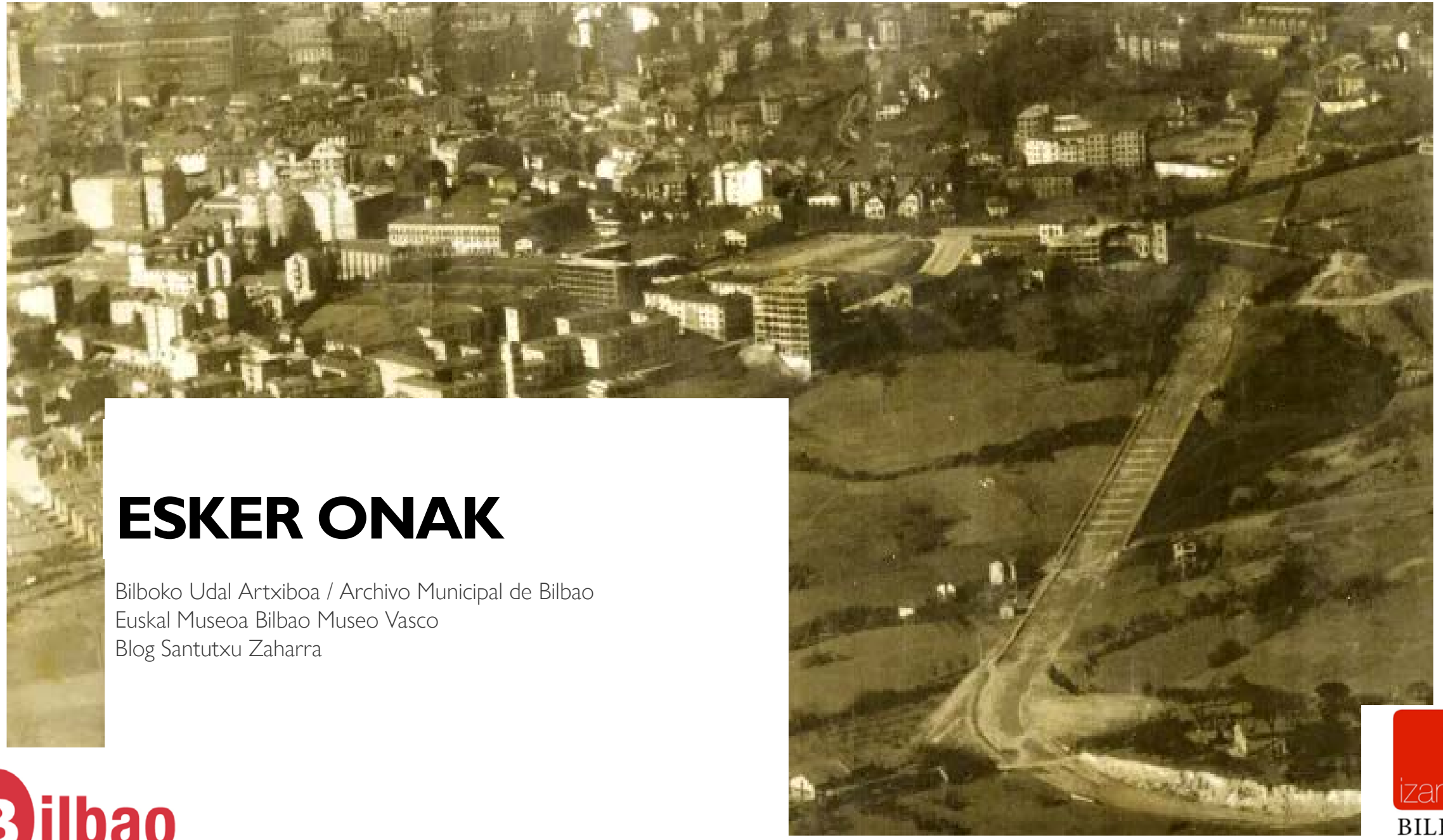

ESKER ONAK

Bilboko Udal Artxiboa / Archivo Municipal de Bilbao
Euskal Museoa Bilbao Museo Vasco
Blog Santutxu Zaharra

Bilbao

izan BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio

ESKERRIK ASKO

Abandon egongo gara uztailean zure zain!

https://www.facebook.com/BilbaoIzan

https://www.youtube.com/BilbaoKultura

https://www.instagram.com/bilbao_izan

http://bilbaokultura.eus/bilbao-izan

SANTUTXU

Bilbao

izan
BILBAO
ondarearen sustapena
promoción del patrimonio